

Raivo Aeg: kriminaalmenetluse kiirendamiseks peame tehnoloogiat rohkem usaldama

15.07.2019 Justiitsminister Raivo Aeg saatis valitsusele arutamiseks kriminaalpoliitika põhialused kuni aastani 2030, mille prioriteetideks on muuta süüteomenetlus inimkesksemaks ja kiiremaks, ennetada noorte õigusrikkumisi ning tõhustada karistuspoliitikat, sealhulgas suurendada alternatiivkaristuste osakaalu.

Justiitsministri sõnul on kriminaalpoliitika selgeks rolliks kujundada õiguskuulekat ühiskonda ning selleks vajalikke väärtusi. „Kriminaaljustiitssüsteem peab muutuma kiireks ja inimkesksemaks – nii lihtne ja ambitsioonikas eesmärk meil aastaks 2030 ongi. Fookusesse tuleb tuua inimene – nii kannatanu kui ka õigusrikkuja,“ ütles Raivo Aeg. „Ühelt poolt peab süüteomenetlus võimalikult kiiresti taastama ohvri turvatunde ning õiguserikkumisele eelnenud olukorra. Teisalt peab see toetama ka õigusrikkuja naasmist õiguskuulekale teele, näiteks suurendades alternatiivkaristuste osakaalu ja pakkudes vanglast vabanenutele tugiteenust ning sõltlastele ja vaimse tervise häiretega õigusrikkujatele ravi ja nõustamist.“

„Olgugi, et paarikümne aastaga on Eestis kuritegevuse määr pea poole võrra vähenenud, varjutab meie üldiselt edukat kriminaalpoliitikat siiski kõrge korduvkuritegevuse määr. Meie nägemus on, et aastaks 2030 on nutika kriminaalpoliitika tulemusel Eesti ühiskond niivõrd turvaline, et kuritegude, eelkõige vägivallakuritegude, arv on võimalikult madal. See aga eeldab, et aitame inimesed korduvkuritegevuse tsüklist välja. Seda ei saa me teha üksinda, vaid vajame head koostööd sotsiaal- ja haridussüsteemiga, näiteks selleks, et käsitleda sõltuvus- ja vaimse tervise teemat terviseküsimusena või ennetada noorte sattumist kuritegevuse nõiaringsi haridussüsteemi kaasabil,“ märkis Raivo Aeg.

Ühtlasi on justiitsministri hinnangul oluliseks väljakutseks ka tulevikuriskidele kohane reageerimine ning tehnoloogia arenguga sammu pidamine. „Et kriminaalmenetlus oleks kiirelt muutuvates tingimustes tõepoolest tõhus, peavad meie õiguskaitse töötajad olema pädevad ning toime tulema küberohtudega. Kriminaalmenetluse kiirendamiseks peame senisest rohkem usaldama tehnoloogiat ning sellesse ka panustama, sest digimenetlusele on vaja üle minna kogu süüteomenetluse ahelas. See aga eeldab mitte ainult tarkvaralisi arendusi ja tööprotsesside läbimõtlemit, vaid ka tehnoloogiateadmisi,“ ütles Raivo Aeg.

Justiitsministri sõnul on üheks karistuspoliitiliseks sihiks ka see, et tekiks suurem usaldus kogukondlike ehk alternatiivkaristuste vastu. „Loomulikult on kuritegusid, mille puhul on vangistus ainuõige karistus, ent nende õigusrikkumiste puhul, kus inimene saaks oma teo heastada selliselt, et sidemed kogukonnaga säiliks, tuleks alternatiivseid karistusi kasutada. Olgu selleks üldkasulik töö, distsipliini nõudvates sotsiaal- või raviprogrammides osalemine,“ ütles Aeg. „Näen ka seda, et ühiskond ootab üha enam, et kohtunikud ning prokurörid põhjendaksid oma karistusotsuseid avalikkusele senisest rohkem ning seda me ka kriminaalpoliitika põhialustega taotleme.“

Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030 on tegevusena ka valitsuse 100 päeva tööplaanis. Järgmise sammuna arutatakse põhialuseid valitsuses, kes esitab need riigikogule arutamiseks.

Allikas URL:

<https://www.ekei.ee/et/uudised/raivo-aeg-kriminaalmenetluse-kiirendamiseks-peame-tehnoloogiat-rohkem-usaldama>